

Szkoła Podstawowa nr 4 im. Mikołaja Kopernika w Pile

Program wychowawczo - profilaktyczny

Rok szkolny 2026/2027

Szkoła to miejsce, z którym utożsamiają się młodzi ludzie. Jest ona również miejscem rozwoju nie tylko uczniów, ale i całej kadry pedagogicznej. Od początku swego istnienia szkoły służyły też interesowi indywidualnemu. Osoby uczestniczące i/ lub posyłające do niej własne dzieci oczekiwały od realizowanego w jej murach procesu edukacyjnego wsparcia – w przygotowaniu się do dorosłości, polegającego nie tylko na nabywaniu kompetencji naukowych, społecznych, obywatelskich, ale i ujawnianiu oraz rozwijaniu potencjału rozwojowego.

Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 4 im. Mikołaja Kopernika w Pile zbudowany jest tak, by odpowiadał na potrzeby wszystkich osób, które są ze szkołą powiązane. Jednocześnie jest zgodny z najnowszymi przepisami prawnymi oraz spójny z innymi dokumentami szkolnymi. Program ten jest przy tym elastyczny i może podlegać modyfikacji w zależności od aktualnych potrzeb.

Wierzymy, że dzięki realizacji zadań w nim zawartych uda nam się stworzyć Szkołę, która w pełni sprzyja rozwojowi uczniów, a absolwenci szkoły pójdą w świat wyposażeni w wiedzę oraz umiejętności interpersonalne.

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
- Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.;
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 820);
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (z późn. zm.);
- ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2026 r. poz. 163);

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449, z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, oraz dla branżowej szkoły I stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy i szkoły policealnej, z późn. zm.;
- Statut Szkoły Podstawowej nr 4 w Pile.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie uczniów Szkoły Podstawowej Nr 4 w Pile w rozwoju oraz zapobieganie niepożądanym zachowaniom, specyficznym dla wieku rozwojowego. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły. Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrekcja, rada rodziców, rada pedagogiczna, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

Misja szkoły:

Szkoła jest społecznością działającą na zasadach partnerstwa, przyjaźni, szacunku oraz życzliwości. Nauczyciele w swojej pracy dydaktyczno – wychowawczej kierują się przede wszystkim dobrem uczniów, troszczą o ich bezpieczeństwo i zdrowie, kształtują właściwą postawę moralną i obywatelską swoich wychowanków, dążą do pełnego rozwoju ich osobowości. Szkoła wspiera ten rozwój poprzez stworzenie bezpiecznej i twórczej atmosfery procesu nauczania, rozpoznawanie, zachęcanie, a także rozwijanie indywidualnych uzdolnień i umiejętności, rozbudzanie chęci i szacunku do nauki, pojmowanej jako proces trwający przez całe życie. Szkoła przygotowuje uczniów do przyszłego życia poprzez uczenie wzajemnej tolerancji i zrozumienia potrzeb innych ludzi, kształtowanie pozytywnego podejścia do nauki i

pracy, zachęcanie do działania zespołowego, uświadamianie odpowiedzialności za rozwój środowiska przyrodniczego i społecznego. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Model absolwenta I etapu kształcenia:

W wyniku realizacji zadań wychowawczo – profilaktycznych uczeń kończący klasę III:

- ma poczucie przynależności do klasy, jest jej częścią,
- umie pracować w grupie, zna swoje prawa i obowiązki,
- jest kreatywny i samodzielny w różnorodnych działaniach,
- posiada umiejętność systematycznej i samodzielnej pracy,
- potrafi się adekwatnie zachowywać w różnych sytuacjach,
- zna symbole narodowe, regionu, wie jak się wobec nich zachować,
- dostrzega różnice wśród ludzi, potrafi okazać szacunek drugiemu człowiekowi,
- potrafi rozróżnić dobro i zło w różnych sytuacjach,
- wie, do kogo może zwrócić się o pomoc.

Model absolwenta Szkoły Podstawowej nr 4 im. Mikołaja Kopernika w Pile

Nasz absolwent:

- Dobrze funkcjonuje w swoim otoczeniu: domu i szkole. Z życzliwością i asertywnie patrzy na świat, siebie i innych.
- Jest aktywny, chętnie uprawia sport w najróżniejszych jego odmianach, chętnie podejmuje próby ekspresji artystycznej, świadomie uczestniczy w imprezach kulturalnych szkoły i miasta, ma swoje upodobania jako twórca i odbiorca sztuki.
- Jest ciekawy świata, dostrzega jego złożoność, analizuje istniejące w nim zależności i związki przyczynowo skutkowe, poszerza swoją wiedzę świadomie, jest aktywny umysłowo.
- Jest krytyczny, potrafi zdobyte wiadomości selekcjonować, porządkować i oceniać ich przydatność do określonego celu.
- Jest odpowiedzialny, potrafi przewidzieć skutki swoich działań, wykorzystuje własne doświadczenia, wie, że za swoje czyny trzeba ponieść konsekwencje. Cieszy się z sukcesów. Umie znosić porażki, potrafi trwale i konsekwentnie szukać rozwiązań dla siebie korzystnych. Wie, że w sytuacji, w której nie potrafi sobie poradzić, należy zwrócić się do swojego najbliższego otoczenia.
- Jest otwarty. Chętnie i skutecznie nawiązuje kontakty z rówieśnikami, prezentując swój punkt widzenia i rozważając poglądy innych. Wie, że istnieją różne sposoby komunikowania i bez trudu uczy się korzystania z nowoczesnych technologii komunikacyjnych. Nawiązuje kontakty z ludźmi dorosłymi. W grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami.

- Jest prawy. W swoim zachowaniu wykazuje dobre intencje, potrafi rozróżnić złe i dobre uczynki.
- Jest punktualny. Ma poczucie czasu, dyscypliny. Potrafi zaplanować swoje zajęcia, Szanuje swój czas i innych ludzi.
- Jest rozważny. Zna zagrożenia występujące w jego środowisku, potrafi modyfikować swoje zachowania i je przewiduje. Potrafi zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym. Postępuje zgodnie z zasadami higieny.
- Jest tolerancyjny. Rozumie, że wszyscy jesteśmy różni, jest to zjawisko normalne i pożądane, dlatego stara się każdego zrozumieć i dostrzec w nim coś dobrego.
- Jest patriotą. Zna historię swojego miasta regionu i kraju. Szanuje tradycje regionalne i narodowe, ma szacunek do symboli narodowych i poczucie tożsamości narodowej.
- Dbą o środowisko i prezentuje postawy proekologiczne.

Cele szkoły:

„Wychowawca, który nie wtłacza, a wyzwala, nie ciągnie, a wznosi, nie ugniata, a kształtuje, nie dyktuje, a uczy, nie żąda, a zapytuje, przeżyje wraz z dzieckiem wiele natchnionych chwil, łzawym wzrokiem nieraz patrzeć będzie na walkę anioła z szatanem, gdzie biały anioł tryumf odnosi.”.

Janusz Korczak

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Celem ogólnym w Szkole Podstawowej nr 4 im. Mikołaja Kopernika w Pile jest kształcenie absolwentów, których cechuje myślenie twórcze i kreatywne. Liczymy na to, że nasi absolwenci będą potrafili poszukiwać nowych rozwiązań na kolejnych etapach kształcenia. Szkoła wspomaga środowisko rodzinne ucznia w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez co efektem ma być redukcja poziomu stresu u uczniów naszej szkoły.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych

substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Struktura oddziaływań wychowawczych:

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

1. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo- profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji oraz ewaluacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.

2. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

3. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo – profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,

- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

4. Zespół do spraw wychowawczych oraz wychowawcy:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasad usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

5. Pedagog szkolny/psycholog:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów; wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły;
- udziela uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- udziela pomocy rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

5. Pedagog specjalny:

- rekomenduje dyrektorowi szkoły lub placówki do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły i placówki
- prowadzi badania i działania diagnostyczne związane z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły i placówki,
- rozwiązuje problemy dydaktyczne i wychowawcze uczniów,
- określa niezbędne do nauki warunki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne w tym wykorzystujące technologie informacyjno-komunikacyjne.

5. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo – profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo – profilaktyczny szkoły.

5. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z opiekunami poziomów wiekowych i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje na zasadzie wolontariatu,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

Harmonogram działań – jest tworzony w każdym roku szkolnym i może ulegać modyfikacji z uwagi na potrzeby środowiska szkolnego oraz lokalnego. Zawiera konkretne zadania, terminy wszystkich działań i przedsięwzięć. Składa się z planów wychowawczych poszczególnych klas, planu działań samorządu uczniowskiego, planów zespołów przedmiotowych i wychowawczego oraz kalendarza imprez .

Zasady ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego:

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo – profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w danym roku szkolnym określone przez MEN,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- analizy trudności wychowawczych przeprowadzonych, problemów szkolno-środowiskowych oraz profilaktycznych przeprowadzonych przez pedagoga i psychologa na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców, rodziców oraz uczniów.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie na koniec każdego roku szkolnego i zostaną opracowane wnioski do dalszej pracy w kolejnym roku szkolnym. Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba).

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (papierosów, e- papierosów, alkoholu, dopalaczy i narkotyków),
- eliminowanie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem komputera, Internetu, a zwłaszcza telefonów komórkowych,
- kształtowanie bezpiecznego, celowego i praktycznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych, korzystania z zasobów dostępnych w sieci i krytycznej analizy dostępnych informacji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości, sprawczości oraz przynależności u uczniów,
- uczenie wyrażania własnych emocji oraz sposobów radzenia sobie z nimi,
- szeroko rozumiana ochrona zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

Program został opracowany w oparciu o :

1. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027 określone przez MEN.
2. Ewaluację programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2025/2026
3. Ewaluację zewnętrzną w ramach udziału szkoły w programie profilaktycznym „Godzina dla Młodych Główn”.
4. Wnioski z nadzoru pedagogicznego, zespołów samokształceniowych oraz wychowawców i nauczycieli dotyczące funkcjonowania uczniów w szkole.
5. Rozmowy z przedstawicielami Rady Rodziców.

6. Analizę trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych przeprowadzonych przez pedagoga i psychologa na podstawie informacji zebranych od nauczycieli, wychowawców, rodziców oraz uczniów.
7. Analizę zapisów w e-dziennikach.

W wyniku przeprowadzonych działań wyodrębniono następujące problemy:

1. Utrzymujące się problemy emocjonalne: obniżony nastrój, lęki, myśli samobójcze, samookaleczenia.
2. Utrzymującą się tzw. triadę kryzysu psychicznego u młodych osób, na którą składają się: poczucie samotności, skrajnie niska samoocena i niskie poczucie sprawczości
3. Doświadczanie przemocy rówieśniczej na terenie szkoły: wyzywiska, ośmieszanie, gnębienie, naruszanie nietykalności osobistej.
4. Brak motywacji do nauki i trudności w nauce u niektórych uczniów.
5. Słabe respektowanie norm i zasad dobrego wychowania.
6. Brak kompetencji wychowawczych u niektórych rodziców, koniecznych do prawidłowego pokierowania rozwojem, zwłaszcza psychicznym i emocjonalnym dziecka.
7. Nadmierna ilość czasu, jaką uczniowie spędzają przed ekranami smartfonów, komputerów, telewizorów.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- promocję zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
- wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego (kontynuacja),
- profilaktyka uzależnień
- rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych (kontynuacja),
- kształtowanie postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę – edukacja obywatelska,
- promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie
- wspieranie uczniów z doświadczeniem migracyjnym (kontynuacja),
- zapewnienie wysokiej jakości kształcenia przy wsparciu psychologiczno - pedagogicznym wszystkich uczniów, uwzględniając zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne każdego dziecka (kontynuacja),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej (kontynuacja),
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie)

Harmonogram działań wychowawczo - profilaktycznych na rok szkolny 2026/2027

Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
SFERA EMOCJONALNA			
Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku przedszkolnym i szkolnym. Wspieranie przedszkoli i szkół w zakresie współpracy z rodzicami w procesie edukacji, pomocy psychologiczno - pedagogicznej i wychowania w celu zapewnienia spójności i skuteczności wsparcia udzielanego każdemu dziecku. Zgodnie z kierunkiem polityki oświatowej na rok szkolny 2026/2027	1. Bieżące konsultacje z rodzicami uczniów.	wychowawcy i szkolni specjaliści	rok szkolny
	2. Ścisła współpraca z Zespołem Poradni Psychologiczno - Pedagogicznych w Pile, kuratorami sądowymi, policją, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.	szkolni specjaliści	rok szkolny
	3. Kontynuowanie współpracy z Powiatowym Środowiskowym Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Pile oraz innymi poradniami zdrowia psychicznego.	szkolni specjaliści	rok szkolny
	4. Współpraca z innymi placówkami oświatowymi w celu wymiany informacji na temat przyjętych rozwiązań (szczególnie w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej).		rok szkolny
Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Rozwijanie umiejętności	1. Realizowanie programu profilaktycznego „Godzina dla młodych	wychowawcy, specjaliści (w wybranych klasach)	rok szkolny

bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej. Zgodnie z kierunkiem polityki oświatowej na rok szkolny 2026/2027	głów” ze szczególnym uwzględnieniem tematyki krytycznego myślenia, bezpieczeństwa oraz relacji offline i online (we wszystkich klasach). 2.Przestrzeganie zakazu korzystania z telefonu komórkowego przez uczniów na terenie szkoły.		
Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych. Zgodnie z kierunkiem polityki oświatowej na rok szkolny 2026/2027	1.Realizowanie programu profilaktycznego „Godzina dla młodych głów” (we wszystkich klasach). 2. Wdrażanie uczniów do stosowania zasad Pierwszej Pomocy dla Zdrowia Psychicznego (PPP) – rekomendowanego przez WHO sposobu postępowania w sytuacjach kryzysu emocjonalnego. 3.Realizacja elementów rekomendowanego programu profilaktycznego „Spójrz inaczej”).	wychowawcy, szkolni specjaliści (w wybranych klasach) szkolni specjaliści pedagog szkolny, psycholog szkolni specjaliści, wychowawcy, nauczyciele	rok szkolny rok szkolny rok szkolny

	4.Kontynuowanie akcji „Stop przemocy: zastopuj, ostrzeż, zgłoś”. 5.Kontynuowanie treningów relaksacji „Zatrzymaj się”. 6. Poruszanie kwestii uzależnień, w tym behawioralnych, podczas lekcji na przedmiocie „edukacja zdrowotna”. 7.Udział w ogólnopolskiej kampanii Dzieciństwo bez Przemocy. 8.Udział w „Tygodniu przeciwdziałania przemocy rówieśniczej”.	pedagog szkolny nauczyciele edukacji zdrowotnej wychowawcy i szkolni specjaliści wychowawcy i szkolni specjaliści	rok szkolny rok szkolny rok szkolny 05.10-19.11.26r. 28.09-02.10.26r.
SFERA MORALNA, KULTUROWA I PATRIOTYCZNA			
Szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych Zgodnie z kierunkiem polityki oświatowej na rok szkolny 2026/2027	1.Kształtowanie szacunku do symboli narodowych i historii Polski poprzez opiekę nad sztandarem szkoły oraz uczestnictwo w apelu z okazji Święta Niepodległości. 2.Obchody święta patrona szkoły. 3.Konkurs piosenki patriotycznej.	wybrani nauczyciele wybrani nauczyciele światlica szkolna	zgodnie z harmonogramem zgodnie z harmonogramem zgodnie z harmonogramem

	4. Konkurs kolęd i piosenek świątecznych.	światlica szkolna	zgodnie z harmonogramem
Kształtowanie wartości moralnych oraz empatii poprzez sztukę i teatr	1.Uczestnictwo uczniów w spektaklach teatralnych, koncertach muzycznych, w wyjściach do muzeów.	wychowawcy	rok szkolny
SFERA SPOŁECZNA			
Wdrażanie do pokojowych form rozwiązywania konfliktów wśród społeczności uczniowskiej oraz do budowania poczucia sprawczości, odpowiedzialności i przynależności.	1.Prowadzenie mediacji rówieśniczych przez szkolonych mediatorów rówieśniczych pod nadzorem opiekunów mediatorów. 2.Spotkania Klubu Mediatorów Rówieśniczych.	opiekunowie mediatorów rówieśniczych opiekunowie mediatorów rówieśniczych	rok szkolny rok szkolny
Rozbudzanie postawy empatycznej oraz otwartości na potrzeby innych.	1.Działania szkolnego wolontariatu: udział w zbiórkach żywności, pomoc dla hospicjum, zaangażowanie w akcję „Paczka dla seniora”, „Wyślij paczkę do Afryki”. 2.Udział w zbiórkach na rzecz schroniska dla zwierząt.	opiekunowie wolontariatu opiekunowie wolontariatu koordynatorzy	zgodnie z harmonogramem zgodnie z harmonogramem zgodnie z harmonogramem

	3.Udział w akcji „Góra grosza” – kontynuacja.		
Wzmacnianie społecznego aspektu bycia uczniem	1.Omówienie zasad oceniania, zgodnego ze Statutem Szkoły oraz praw i obowiązków ucznia, regulaminów szkolnych, na lekcjach wychowawczych. 2.Przestrzeganie zasad wynikających ze Standardów Ochrony Małoletnich. 3.Wybory do samorządu uczniowskiego, samorządów klasowych, bieżąca praca w samorządzie uczniowskim. 4.Organizacja przedsięwzięć związanych z różnorodnością: Dzień Osób Niepełnosprawnych, Dzień Osób z Zespołem Downa, Światowy Dzień Świadomości Autyzmu. 5. Organizacja imprez okolicznościowo - integracyjnych: m.in. wystawa „Ukryte piękno”, Dzień Praw Dziecka, Dzień Życzliwości, Dzień Kropki, udział w projektach i konkursach.	opiekunowie wolontariatu opiekunowie wolontariatu koordynatorzy specjaliści, zespół wychowawczy wybrani nauczyciele	wrzesień 2026 rok szkolny zgodnie z harmonogramem zgodnie z harmonogramem zgodnie z harmonogramem
Kształtowanie postawy odpowiedzialności wobec środowiska naturalnego.	1.Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt.	Samorząd Uczniowski, biblioteka szkolna kadra pedagogiczna	rok szkolny rok szkolny

	2.Lekcje o prawach i potrzebach zwierząt. 3.Zbiórka makulatury 4. Segregacja odpadów.	Samorząd Uczniowski, wychowawcy Samorząd Uczniowski, wychowawcy	rok szkolny rok szkolny
Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego. Upowszechnienie nowej oferty kształcenia zawodowego wypracowanej z branżami Zgodnie z kierunkiem polityki oświatowej na rok szkolny 2026/2027	1. Zajęcia prowadzone przez doradcę zawodowego, nauka wypełniania dokumentów, analiza ofert poszczególnych szkół, spotkania z przedstawicielami poszczególnych zawodów, udział w pilskiej giełdzie szkół ponadpodstawowych. 2.Udział w projektach tematycznych.	doradca zawodowy wytypowani nauczyciele	zgodnie z harmonogramem zgodnie z harmonogramem
STREFA FIZYCZNA			
Edukacja zdrowotna w szkole – promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.	1.Zapraszanie specjalistów zewnętrznych z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. 2.Poruszanie kwestii zdrowotnych na lekcjach wychowawczych oraz na lekcjach przedmiotu edukacja zdrowotna.	nauczyciele edukacji zdrowotnej, wychowawcy nauczyciele edukacji zdrowotnej, wychowawcy	rok szkolny rok szkolny

Zgodnie z kierunkiem polityki oświatowej na rok szkolny 2026/2027	3. Prowadzenie sportowych zajęć pozalekcyjnych i zachęcanie do udziału w nich.	nauczyciele wychowania fizycznego	rok szkolny
	4. Promowanie zdrowego odżywiania się.	nauczyciele	rok szkolny
	5. Gry i zabawy terenowe podczas zajęć świetlicowych.	wychowawcy świetlicy	rok szkolny
	6. Organizacja Światowego Dnia Sportu.	wybrani nauczyciele	rok szkolny
	7. Kontynuacja „Tanecznej przerwy”.	wybrani nauczyciele	rok szkolny